

Ceramic Series

ABERYSTWYTH ARTS CENTRE No. 20

BEVERLEY BELL-HUGHES

by Sheila Tyler

A baking tray in the kitchen is filled with what looks like sausage rolls. It turns out to contain drying coils of porcelain. Beverley Bell-Hughes laughs and gives them a shake. There are muffled giggles from the next room: the budgerigar has probably sworn again. It's slightly but pleasantly chaotic as any household might be with four children and a working mother. Time and peace are precious. Beverley points to a green-painted shed in the garden. "That's where I work." Inside it, in a quiet world of touch, Beverley produces her hand-built pots.

"It's a personal challenge. I like to work instinctively and directly into the clay; it's an instantaneous, tactile material." The forms Beverley make are intended to have presence but also have an intimacy that reflects the way she works. "They are things to be felt and held." The work is often large, invariably textured and free. An 18" x 16" dish appears to defy the structural limits of clay, flaring out in fat layers. Its visual command and the way it invites the hand is typical of her work, though it's one of the few "designed" pieces. "The forms produced by nature interest me but I don't go out of my way to copy them. I get a piece of clay and just work on it. I never do any drawings or take photographs; the pot just grows. The whole thing is developed through messing about with clay. The bottoms of my pots are usually made inside moulds – baking dishes, polystyrene trays, anything that's an interesting shape. I take the base out the next day and put it on the banding wheel. Then I take a lump of clay, roll it out into a coil, flatten it and add it to the base. How it rolls out will determine that part of the pot. I have no preconceived ideas. A lot of texture, the splitting and the crevices are got by forcing the clay to its extremes so that it's on the point of collapsing – it's a physical balancing act." Tensile strength is achieved by using robust raku clay, itself rough and textured, though Beverley adds to the surfaces dry porcelain pieces which shrink more in firing and respond differently to the oxide washes of copper and cobalt that go under the barium-based glazes. Each pot takes about two days to complete; her largest dishes take three days.

It's an intuitively-developed technique, encouraged less by Beverley's severely-limited sight – a fact she is characteristically reluctant to mention – than by a natural delight in the material and a certain conduciveness to the circumstances of working while rearing a family. Clay was a discovery made only after arriving at art school. "The only thing I was good at was art and all I wanted to do from the age of 12 was to go to art school, but I didn't specially want to be a potter. At Sutton School of Art, where I went to do a two-year foundation course, there was no pottery offered – the pottery existed for part-timers only, and I suppose where you can't go, you want to go. I got to know some of the

people who worked in the department and I persuaded the principal that I was so disgraceful at the calligraphy we had to do that I should be allowed to do pottery instead. Wally Keeler was teaching there at the same time as he was teaching on the Harrow Studio Pottery course. He persuaded me to go to Harrow. Previously I'd not thought of being a potter. I suppose I was drawn to it because basically I'm a messy person. At Harrow I used to like sitting in the dust with a piece of clay and just working it with my hands. I really liked the feel of the material."

Harrow emphasized domestic pottery but encouraged hand-building. By the time Beverley left she was making domestic wheel-thrown slipware and hand-built pots in porcelain, stoneware and raku, although the reason for the thrown ware was largely commercial. "Hand-building hadn't the same influence as now – everyone was doing thrown domestic ware – and making things that were going to sell was the main consideration." Thus is was Beverley's domestic slipware that gained her acceptance by the Craftmen Potters' Association in the early 70s.

A fortuitous friendship gave Beverley her first workshop. As a child she had got to know the potters Rosemary Wren and her mother Denise who lived and worked in her home town of Oxshott in Surrey. Rosemary offered her a double garage in the garden, in which Beverley first worked with her husband Terry whom she'd married at Harrow. "There was only one wheel and one kiln so we both got part-time teaching jobs and used the workshop alternately — I worked in it on the days Terry wasn't there." The work of both Denise and Rosemary Wren was influential. "Denise Wren's thrown pots were very direct, similar to my own, and I admired Rosemary Wren's techniques that she used for her birds and animals." A London exhibition of the hand-built work of all four potters soon followed, though Beverley's pottery output had been somewhat reduced. "From 1970 to 1978 I was producing babies instead of pots so I wasn't making much." More or less confined to the family home, Beverley worked intermittently in the kitchen using a tiny test kiln to fire her pots. With no access to a wheel, she was limited to hand-building, a situation she turned into an opportunity to further explore techniques.

A move to Llandudno Junction, North Wales, in 1978, to the converted stables of a coaching inn, provided space and home-based facilities, though the problem of sharing them and of lack of time were recurrent. Hand-building remained the solution to the first; the second is perennial: "There's always the problem of time — and I need quiet to work. I try to start about 9.30 to 10 am and work till about 3 pm, fitting everything else in at the two ends of the day. I hate working under pressure but at the same time I wouldn't push myself if I didn't have something — exhibitions — to work towards." Sharing a kiln presents less of a difficulty now that she and Terry fire to the same temperature (1280°C).

Everything Beverley makes is twice-fired, a process which helps provide the necessary distance for her to appraise the pots. Those she knows are not good visual forms are destroyed before the bisque firing; others, for the same reason, are abandoned before the second; those that survive both are usually left around to be lived with for a while. "If I keep a pot for a period of time and still don't like it then I know it hasn't worked. I like pots that have a presence of their own and that's what I'm looking for — pieces that stand by themselves, like some of the Buckley pots. You can't copy that because they were made unselfconsciously by instinctively good potters."

Beverley enjoys the traditional Buckley coarseware that vies for space on shelves, tables and floors among the work of more modern potters. But, as with the Buckley pots, visual impact isn't everything. "Many people use a pot as a surface to decorate so the decoration becomes more important than the actual material being used. What I'm trying to do is to make the two part of one thing. Because the pots I make are containers I'm probably looked on as a potter rather than a sculptor. My life drawings are very much like my pots — sculptural with big circular movements. I can't see the detail of what I'm drawing, like hands and feet, so I draw instinctively, following the lines as I feel they should go."

As her children become less dependent, Beverley is anticipating more time for her work. "I want to make much larger pots and, on the chemistry side, I'd like to do a lot more things with glazes." Her work seems destined to develop ever more boldly — in keeping with Beverley's own exuberance — while retaining more than a little of whatever it is that is imparted to a pot made largely by feel, both physical and intuitive. It is the reason why Beverley's pots need space to be displayed, a visual distance, but why the way to get to know them is to reach and touch them.

Y Gwffres Gerameg

CANOLFAN Y CELFYDDYDAU ABERYSTWYTH RHIF 20

BEVERLEY BELL-HUGHES

by Sheila Tyler

Y

n y gegin mae hambwrdd pobi yn llawn o bethau sy'n edrych yn ddigon tebyg i roi a sef. Erbyn gweld, torchau o borslen yn sychu ydynt. Mae Beverley Bell-Hughes yn rhoi sigrad iddynt gan chwerthin. O'r ystafell drws nesaf daw swn pwffian chwerthin: mae'n debyg fod bwji wedi rhegi unwaith eto. Mae'r lle yn gartrefol o anniben fel y gall fod mewn unrhyw deulu o bedwar o blant lle mae'r fam yn gweithio. Mae amser a heddwch yn amhrisadwy. Dengys Beverley sied wedi ei pheintio'n wyrdd yn yr ardd. "Dyna lle byddaf i'n gweithio." Yn y sied hon, mewn byd tawel o deimlo, mae Beverley yn cynhyrchu ei photiau o waith llaw.

"Mae'n sialens bersonol. Ryw'n hoffi gweithio'n reddol ac yn uniongyrchol ar y clai; mae'n ddefnydd ebrwydd, cyffyrddol." Wrriadir i'r ffurflau a lunir gan Beverley greu argraff ond mae agosatrwydd yn perthyn iddynt hefyd sy'n adlewyrchu ei flordd hi o weithio. "Pethau i gydio ynddynt a'u teimlo ydynt." Mae'r gwaith yn aml yn fawr a'u harwynebau wedi eu patrymu'n

rhudd. Ymddengys dysgl ddeunaw modfedd wrth un fodfedd ar bymtheg fel pe'n herio ffiniau ffuriannol clai, gan fflerio allan yn haenau trwchus. Mae'n hawlio sylw ac mae'r ffordd y mae fel pe'n gwahodd y llaw i'w gyffwrdd yn nodwediadol o'i gwaith, er mai dyma un o'r ychydig enghreifftiau o'i gwaith sydd wedi cael ei gynnllunio ymlaen llaw. "Rwy'n ymddiddori yn y ffurflau a gynhyrchrir gan natur er nad wyf yn mynd allan o'm ffordd i'w hefelychu. Byddaf yn cydio mewn talp o glai ac yn dechrau gweithio arno. Fyddai i byth yn tynnu lluniau na ffotoograffau, tyfu wnaiff y lloestr. Datblygir y cyfan drwy chwarae â chlai. Caiff gwaelodion fy mhotiau eu gwneud fel rheol mewn moldiau – dysglau pobi, cynwysyddion polystyrene, unrhyw beth diddorol ei ffurf. Y diwrnod dilynlod byddaf yn tynnu'r gwaelod o'r mold ac yn ei osod ar olwyn fandio. Yna byddaf yn rholio talp o glai yn gylch, yn ei wastatâu a'i ychwanegu at y gwaelod. Mae'r rhan hwnnw o'r llestr yn dibynnu ar sut y bydd y clai wedi rholio allan. Dydw i ddim yn ymrwyno i unrhyw syniadau ymlaen llaw. Mae llawer o ansawdd yr arwyneb, yr

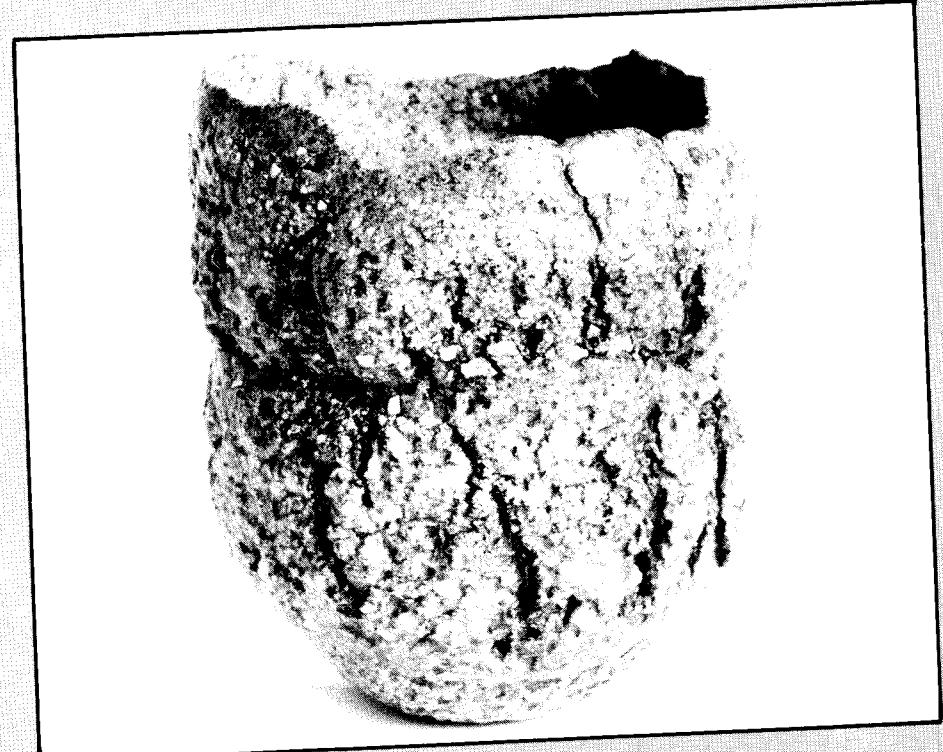
holtau a'r crefasau yn cael eu creu drwy ymestyn y clai hyd yr eithaf nes ei fod ar fin ymoltwng – camp mewn cadw cydbwysedd yw hi." Sicrheir cryfder hydwyth drwy ddefnyddio clai rakku cryf, sy'n arw ei ansawdd, er y bydd Beverley yn ychwanegu tameidau o borslen sych at yr arwyneb oherwydd eu bod yn crebachu mwy yn ystod y tanio ac yn ymateb yn wahanol i'r golchion ocsid o gopr neu gobalt sy'n cael eu defnyddio o dan y gwydreddau bariwm. Cymer pob llestr tua dau ddiwrnod i'w gwblhau; cymer ei dysglau mwyaf dri diwrnod.

Techneg a ddatblygwyd yn reddfol ydwy ac a gymhellwyd nid yn gymaint gan y diffyg difrifol sydd ar olwg Beverley – rhywbeth y mae hi'n nodwediadol amharod i'w grybwyll – â chan y boddhad y mae'r defnydd yn ei roi iddi a'i thueddfryd arbennig tuag at y busnes o weithio tra'n magu teulu. Dim ond wedi iddi gyrraedd yr ysgol gelf y daeth hi'n ymwybodol o glai. "Celf oedd yr unig beth roeddwn i'n cael llwyddiant ynddo, a'r cwbl roeddwn i eisiau ei wneud er pan oeddwn y ddeuddeg oed oedd mynd i ysgol gelf, ond doedd arna i ddim awydd arbennig i fod yn grochenydd. Yn Ysgol Gelf Sutton, lle yr

euthum ar gwrs sylfaen am ddwy flynedd, doedd dim cyfle i astudio crochenwaith – ar gyfer rhai rhan amser yn unig roedd crochenwaith, ac mae'n debyg fod ar bawb awydd mynd i rywle lle nad oes ganddo hawl i tynd. Deuthum i adnabod rhai o'r bobl oedd yn gweithio yn yr adran a pherswadias y prifathro fy mod mor warthus yn y gwaith caligraffi yr oedd yn rhaid i mi ei wneud fel y dylwn gael gwneud crochenwaith yn ei le. Roedd Walter Keeler yn dysgu yno ac ar Gwrs Crochenwaith Siwtio Harrow. Perswadiodd ef fi i fynd i Harrow. Cyn hynny doeddwn i ddim wedi meddwl am fod yn grochenydd. Mae'n debyg i mi gael gy nenu at crochenwaith oherwydd mai person anniben ydw i yn y bôn. Yn Harrow byddwn wrth fy modd yn eistedd yn y llwch gyda darn o glai a gweithio arno gyda fy nwylo. Roeddwn i'n wirioneddol hoff o deimlad y deunydd."

Roedd Harrow yn rhoi pwyslais ar crochenwaith domestig ond yn annog gweithio â llaw. Erbyn iddi orffen yno roedd Beverley yn gwneud crochenwaith slip domestig ar droell a photiau porslen, crochenwaith caled a rakku â llaw, er mai rhesymau masnachol yn bennaf oedd yn gyfrifol am y gwaith ar y droell. "Doedd gan waith llaw ddim yr un dylanwad ag sydd ganddo erbyn hyn – roedd pawb yn gwneud crochenwaith domestig ar droell – a gwneud petiau fyddai'n gwerthu oedd y brif ystyriaeth!" Felly crochenwaith slip domestig Beverley a barodd iddi gael ei derbyn gan Gymdeithas y Crochenyddion Crefft yn y saithdegau cynnar.

Drwy gyfeillgarwch ffodus y cafodd Beverley ei gweithdy cyntaf. Pan yn blentyn roedd hi wedi dod i adnabod y crochenyddion Rosemary Wren a'i mam Denise a oedd yn byw ac yn gweithio yn Oxshott, y dref yn Surrey lle roedd hi'n byw. Cafodd gynnig garais ddwbl gan Rosemary yn ei gardd ac yno y dechreuodd Beverley weithio gyda'i gŵr Terry yr oedd hi wedi ei briodi pan yn Harrow. "Dim ond un droell ac un odyn oedd yno ac felly fe gafodd y ddau ohonon ni swyddi dysgu rhan amser gan ddefnyddio'r gweithdy bob yn ail – byddwn i'n gweithio yno ar y dyddiau pan nad oedd Terry yno." Cafodd gwaith Denise a Rosemary Wren dylanwad. "Roedd y potiau roedd Denise Wren yn eu llunio ar y droell yn uniongyrchol iawn, yn debyg i'm gwaith innau, ac roeddwn yn edmygu'r technegau roedd Rosemary Wren yn eu ddefnyddio wrth lunio ei hadar a'i hanifeiliaid." Cyn bo hi'n cafwyd arddangosfa yn Llundain o waith llaw pob un o'r pedwar crochenydd, er fod cynrych crochenwaith Beverley wedi cael ei gwrtog i raddau. "Rhwng 1970 a 1978 roeddwn i'n cynhyrchu babanod yn lle potiau ac felly

doeddwn i ddim yn gwneud llawer o waith." Gan ei bod yn treulio bron y cyfan o'i hamser yn ei chartref byddai Beverley yn gweithio'n achlysurol yng negin gan ddefnyddio odyn brofi fechan i danio ei photiau. Doedd dim modd defnyddio troell ac felly fe'i cyfyngid i lunio petiau â llaw, sefyllfa a drowyd yn gyfle i archwilio technegau ymhellach.

Pan symudwyd i Gyffordd Llandudno, yng Ngogledd Cymru, yn 1978, i stablau hen dafarn wedi eu haddasu, cafwyd lle a chyflleusterau ar bwys y cartref, er fod y broblem o'u rhannu a phrinder amser yn dal i godi eu pennau. Yr un oedd yr ateb i'r broblem gyntaf sef llunio gwaith â llaw; mae'r ail broblem yn un barhaol: "Mae problem amser gyda ni o hyd – ac mae'n rhaid i mi gael tawelwch i weithio. Byddaf yn ceisio dechrau tua hanner awr wedi naw neu ddeg o'r gloch y bore ac yn gweithio hyd dri yn y prynhawn, gan ffitio popeth arall i mewn yn naill ben y diwrnod. Mae'n gas gen i weithio o dan bwysau, ond ar y un pryd fyddwn i ddim yn gorfodi fy hun i weithio oni bai fod gen i rywbedd i anelu ato, megis arddangosiadau." Mae rhannu odyn yn lla o broblem bellach gan ei bod

hi a Terry yn tanio eu gwaith ar yr un tymheredd (1280°C). Mae popeth mae Beverley yn ei wneud yn cael ei danio ddwywaith, proses sy'n gymorth i greu'r pellter angenreichiol iddi gael pwysa a mesur gwerth llestr. Mae'r rhai y mae hi'n gwybod nad ydynt yn ffuriau gweledol boddhaol yn cael eu dinistrio cyn y tanio cyntaf; caiff eraill eu bwrw heibio, am yr un rheswm, cyn yr ail danio; mae'r rhai sy'n goroesi'r ddau danio yn cael eu gadael iddi gael byw yn eu cwmni am gyfnod. "Os byddaf wedi cadw pot am beth amser ac yn dal heb ddod yn hoff ohono, rwy'n gwybod nad yw'n llwyddiant. Rwy'n hoffi potiau a chanddynt eu cymeriad arbennig eu hunain, a dyna beth wyf yn chwilio amdano – eitemau sy'n sefyll ar eu pennau eu hunain, fel rhai o lestri Bwcle. All neb eu hefelych a chos fe'u gwnaed yn gwbl ddymhongar gan crochenyddion greddol ddaawnus."

Mae Beverley yn mwynhau crochenwaith werinol Bwcle ac mae'r gwaith hwnnw yn cystadlu am le ar silfoedd, byrddau a lloriau gyda gwaith crochenyddion mwy modern. Ond, fel yn achos crochenwaith Bwcle, nid effaith weledol yw popeth. "Mae llawer o bobl yn defnyddio pot fel arwyneb i'w addurno nes bod yr addurn yn dod yn bwysicach na'r defnydd ei hun. Yr hyn rwyf i'n ceisio ei wneud yw gwneud y ddau un rhan o un peth. Oherwydd mai cynwysyddion yw'r potiau rwy'n eu cynhyrchu, mae'n debyg fod pobl ym meddwl amdanol fel crochenydd yn hytrach nag fel cerflunydd. Mae ty myw-luniau yn debyg iawn i'm potiau – yn gerfluniol gyda symudiadau mawr cylchof. Dydw i ddim yn gallu gweld manylion yr hyn rwy'n tynnu ei lun, megis dwylo a thraed, ac felly rwyf yn tynnu lluniau yn reddol, gan ddilys y llinellau fel yr ywf i'n teimlo y dylent fod."

Wrth i'w phlant ddod yn llaib dibynol arni, mae Beverley yn rhagweld y bydd ganddi ragor o amser ar gyfer ei gwaith. "Mae arna i eisiau gwneud potiau llawer mwy ac, ar ochr gemegol y gwaith, hoffwn wneud llawer mwy o bethau gyda gwydredd." Ymddengys fod ei gwaith yn mynd i ddatblygu'n fwyfwy beiddgar – yn unol ag afaith Beverley ei hun – tra ar yr un pryd yn cadw cryn dipyn o beth bynnag sy'n cael ei gyfrannu i bot a wneir gan mwyaf drwy deimlad, yn gorfforol ac yn reddol. Dyna'r rheswm pam mae'n rhaid cael gofod i arddangos gwaith Beverley, pellter gweledol, a'r rheswm hefyd pam mai'r ffordd i ymgynfarwyddo â hwy yw ymestyn atynt a'u cyffwrdd.

